

NOVI TALNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

NE KOMPLICIRATI

Osnutek zvezne ustave je v javni razpravi. Prejšnji teden je v celjski občini Zdravico Krvina na povabilo krajevne organizacije SZDL Otok govoril o temeljnih smereh zvezne ustave, pa o tem, čemu bo bila poudarek republiškega sveta. Med drugim je v uvodni razpravi tudi navrgel mnenje, da moramo izpeljati vsebinsko ustavnih sprememb kar čim manj komplicirano.

To izpeljavo in nekompliciranost mora dati že javna razprava. Resda ustavni jezik ni lahek in primora k razmišljanju. Tudi zasnove in perspektive prihodnjega razvoja naše države ni mogoče vsakomur dati do zadnjih tančic. Nekaj pa vendarle vsi dobro vemo, za kaj gre. Da hočemo v teh družbenih sredinah zagotoviti odlični vpliv delovnega sveta. V združenem delu, v združevanju dela in sredstev, v samoupravnih interesnih skupnostih, v krajevni skupnosti. In rečemo, da naj bo delovni človek — proizvajalec in občan nosilec celotnega družbenega življenja, to pomeni, da mora s novimi ustavnimi spremembami ustvarjati kakovostne in kakovostne samoupravnega dogovarjanja in odločanja. Vsepoševno pa posebej tam, kjer je bil dohodek delavcu odtujen in za njegovo delitev ni imel nobenega vpliva.

Tudi spoznanje, da se oblast decentralizira, da bo okrepljena vloga republik, občin in krajevnih skupnosti, pomeni veliko šanso. Politika, radi rečemo, ne sme biti samo v rokah nekaterih politikov. Ko pa gradimo, snujemo odločitve v krajevnih skupnostih in s predlogi navzgor, nemalokrat najdemo osamljenost terenskih aktivistov. In preveliko brezskrbnost dela občanov za življenje v kraju. Lažje je seveda komplicirati kot ustvarjati. Toda uspehov ne bo, tudi po spremeni ustavnih sprememb ne, če ne bo vsak med nami izmislil svoj prostor na odru samoupravne dejavnosti. Če ne bo kritičnih pozicij prešel v sredino. V krajevni skupnosti. V mestni organizaciji združenega dela. V občini. V samoupravni interesni skupnosti v vseh okoljih.

V javni razpravi ne smemo ustave le pojasnjevati. Kako smo se bomo odločili za to pot, bomo že komplicirali. Učimo se bomo in s tujkami bomo že kar v prvem obdobju odvrnili odnosa razmišljanja od namena nove ustave. Bodimo življenjski. Konkretni. Praktični. Saj je prav, da poudarjamo racionalnost ustavnih sprememb. Toda besede, ustava, odgovorina politične misli in družbenega razvoja potrjuje, da spreminja realnih razmerij. Mi pa smo že velikokrat rekli, da hočemo ta svet spremeniti. Ga narediti boljšega. Ustava, ki je naša ustava, nam lahko pomaga.

Veliko odgovornost bomo prevzeli organizatorji javne razprave o ustavi. Razlagalci ustavnih sprememb. Na eni strani morajo biti pravočasno in skrbno razpravo o obeh osnutkih — o osnutku in republiške ustave. Na drugi strani pa gre še najprej za to, da bomo nekomplicirano razgrnili rdečo nit ustavnih sprememb in jo povezali z našim življenjem. Z našo dejavno vlogo pri uresničevanju ustavnih sprememb. Kajti ta dejavna vloga je konkretni pristop uresničevanja ustave pomeni kakovostno spreminjanje našega življenja.

J. VOLFAND

O REFORMI ZNG

Jutri dopoldne ob 8. uri se bodo v spodnji stranski dvorani narodnega doma v Celju sestali člani sveta osmih občin za celjsko območje. Pogovorili se bodo o programu dela za II. polletje in razpravljali o predlogu reorganizacije Zavoda za napredek gospodarstva, ki naj bo v prihodnje bolj institucija znanstveno-aplikativnega delovanja. Z reorganizacijo naj bi celjsko območje dobilo znanstveno-raziskovalno institucijo za regionalno in podjetniško ekonomiko, večjo koncentracijo znanstveno-raziskovalnega kadra, ustrezno urbanistično službo in veliko projektant-

sko organizacijo za visoke in nizke gradnje.

Zaradi teh novih nalog bi v okviru ZNG okreplili oddelke za projektiranje in urbanizem in oddelke za ekonomiko in elektronsko obdelavo podatkov, ki bi imel dve obračunski enoti — elektronsko obdelavo podatkov in regionalno ter podjetniško ekonomiko. Nova organizacija med drugim predvideva povezovanje računalniških kapacitet na celjskem območju. S predvideno preobnovo bi ZNG dokončno oblikoval tak koncept dela, za kakršnega je zainteresirano gospodarstvo celjskega območja.

MARJAN PODBREZNIK je bil prejšnji teden, točneje v četrtek, 14. junija na dan referendum v Klimi na volišču ravno dvesto devetinšestdeseti volivec. Že ob pol osmi uri zjutraj je v Klimi volilo več kot polovica članov tega delovnega kolektiva, ki je z izredno dobrim izidom volitev pripomoglo k uspešnemu izidu referendumu o združitvi Kovinotehne, Klime, Libele in Ferralita v Organizacijo združenega dela proizvodne in trgovske smeri. Foto: DRAGO MEDVED

Praznik laške občine

START: V ZIDANEM MOSTU

V soboto se bo v Zidanem mostu začelo letošnje praznovanje praznika laške občine. Kot smo že poročali, se je za čast, kje naj bi letos praznovali, potegovalo več krajevnih skupnosti, med njimi tudi Zidani most. No, v Zidanem mostu sicer ne bo osrednje proslave občinskega praznika, bo pa prva v okviru praznovanja.

Praznik začenjajo gasilci. V soboto popoldne bodo bli-

zu železniške postaje izvedli mokro vajo. Po končani vaji bo gasilskemu društvu izročena nova avtomobil. To društvo doslej ni imelo prevoznega sredstva, pa so nemalokrat na rokah nosili motorno brizgalno, kadar jih ni katero od drugih društev pobralo na avtostopi.

Tako v soboto. Naslednji dan, v nedeljo, bo popoldne ob 17. uri velika svečanost, pomembna predvsem za ob-

čane iz Sirja in zaselkov na pobočju Kopitnika. Pri odcepju v Zidanem mostu bo izročena prometna na novo zgrajena krajevna cesta, ki povezuje Sirje z dolino. Cesta je bila zgrajena s prostovoljnimi delom, s prispevki občanov in pomočjo občinske skupščine in ŽTP Ljubljana. Nova cesta ni samo pomembna za občane Sirja in drugih zaselkov na pobočju Kopitnika, saj uteg-

ne kaj kmalu postati tudi turistična cesta. Zlasti če bo uspela namera, da bi obnovili graščino v Sirju, ki je v zadnjih letih že močno propadla.

Občani bodo v Sirjem po otvoritvi pripravili tudi pravo zabavo, da bodo prvi gostje, ki bodo s svojimi konjički prihrumeli v njihovo vas, imeli lep spomin na težko pričakovan dogodek. J. K.

shop
ZAMLADE
MLADO

VELEBLAGOVNICA T

z urednikove mize

Danes na zadnji strani ne boste našli zapisa o gorah in gornikih. Ne zato, ker jih ne bi bilo več ali ker morda niso bili dovolj zanimivi. Saj smo prepričani, da ste jih radi brali. Toda odločili smo se, da bomo nekatere gornike in njihova doživljanja kasneje predstavili na drugih straneh. Berni Strmčnik pa si bo malo oddahnil, saj je v pisanje gornikov res vložil mnogo truda.

Namesto gornikov bo odslej na zadnji strani mondena stran ali po naše — Poglejmo naokrog. Okrnjeno stran zanimivosti izpred domačih in tujih pragov. Pripravil jo bo Jure Krašovec. Obljubil je, da bo vedno poskrbel za dober štimung. Če ne bo, ga bomo pokritizirali.

Vabim vas, da nam sporočite kako zanimivost. Dogodek, ki zasluži objavo. Na 8. strani, kjer smo pisali o šolah, bomo odslej dali prostor intervjujem, srečanjem, reportažnim zapisom. Pišite.

VAS UREDNIK

Barok, impresionizem

Nova Stara grofija

Delavska univerza in Kulturna skupnost v Smarju pripravili sta pripravili v pivnici Zdravilišča Rogaške Slatine edinstveno razstavo likovnih del, ki jih je posodila Narodna galerija iz Ljubljane, prikazujejo pa obdobje slovenskega likovnega ustvarjanja od baroka do impresionizma. Otvoritev razstave je bila tudi združena z literarnim večerom akademika Jožeta Vidmarja. Njegova dela so brali dijaki šmarnske občine, pa tudi sam je spregovoril številnim gostom o svojem delu in o srečanjih z imenom Cankarjem, Otonom Župančičem in rojakom Rogaške Slatine, Borisom Kidričem. Številni obiskovalci so spoznavali večer z gosti, med katerimi je bila tudi ravnateljica Narodne galerije dr. Tatjana Cevc, sprejemili v lepem dogodek. Toda tokrat se ustavimo ob sami razstavi. Srečujemo se s deli, ki največ pomenijo v razvoju slovenske likovne umetnosti. Zaradi specifično-

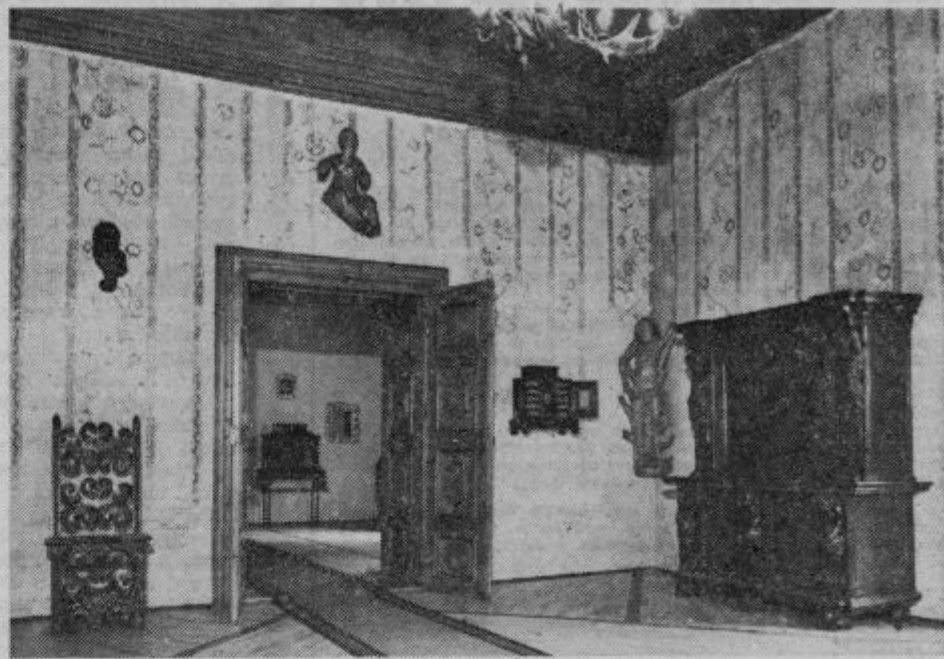
sti časov, skozi katere so se razvijala vse do danes. Narodni galeriji pa tudi organizatorjem gre zahvala, ker je z razumevanjem odstopila za določen čas dela slovenskih likovnikov. Ta dela pred številnimi obiskovalci zdravilišča povsem protokolarno predstavijo naš razvoj likovne umetnosti. Vsebinska sprememba je za Rogaško Slatino očitna. Naenkrat so se na panojih znašla dela, ki ne bodo v zamenjavo za šillinge, lire in zahodnonemške marke romala preko meja naše domovine. Gre za del naše kulturne dediščine, ki na najbolj zgovoren način dokazuje in potrjuje našo duhovno vzporednico z razvito zahodno Evropo prejšnjih stoletij. Od slikarstva v baroku, ki je v temelju pripeljalo naše likovne umetnike iz narodnostne anonimnosti do individualnega uveljavljanja preko romantike (Pernhart, Karinger, Langus, Goldenstein), bratov Šubicev in drugih, pa vse do impresionizma Jame, Sterne-

na, Groharja in Jakopiča, smo v Rogaški Slatini dobili skoraj celovito podobo temeljev razvoja tudi današnje, sodobne, razvijajoče se in že uveljavljene sodobne slovenske likovne ustvarjalnosti. Omeniti je treba samo še to, da bi takšne razstave v tako kvalitetnem razstavnem prostoru še želeli videti. Toda ne samo v Rogaški Slatini, kjer je takšna razstava ponovno omogočena samo določenemu krogu obiskovalcev. Kazalo bi z njo kreniti v še manjše, turistično manj znane centre naše ožje domovine, ki pa zato niso nič manj naši. Gre lahko torej za najbolj neposredno obliko združevanja ali zblíževanja med takolimenovano galerijsko in med širšim krogom ljudi. To pa je seveda odvisno od posameznih organizatorjev v posameznih krajih, kajti samo dobra volja Narodne galerije, da da dela na pösodo, je premalo.

Mnogo je Celjanov pa tudi okoliških obiskovalcev Pokrajinskega muzeja, ki so si želeli ogledati prvo nadstropje stare grofije. Toda vrata so bila dalj časa zaprta zaradi obnovitvenih del prostorov, kot večjih restavratorskih in konservatorskih del eksponatov, ki zdaj domujejo v prenovljenih prostorih. Dolgotrajno študijsko delo, nekateri finančni problemi in problemi strokovnih sodelavcev so bili vzrok za takšen dolgotrajen proces obnove. Toda brez tega ne gre. Zdaj je v prvem nadstropju stare grofije prenovljena soba, v kateri je znameniti

celjski strop, levo od nje pa soba celjskih grofov, ki pa ni v popolnosti opremljena, saj ji manjkajo še vitrine, v katere bodo spravili dragocenejši manjše predmete, da bodo tako tudi zaščiteni pred tatvino. Naslednje tri sobe nam razkrivajo pogled na opremo, oziroma pohištvo renesanse, zgodnjega baroka in pa sobo celjskega baročnega kiparja Ferdinanda Galla. Ostali prostori, levo od osrednje sobe s celjskim stropom, pa še čakajo obnove. V njih se nam bodo razkrili številni eksponati — od baroka pa vse do konca prejšnjega stoletja. Predvsem kultura stanova-

nja, najrazličnejši kosi pohištva in seveda številni manjši predmeti, ki tudi na zgovoren način pričajo o svoji dobi. Obisk v zadnjih dneh je potrdil, kako težko so obiskovalci čakali na otvoritev omejenih prostorov, ki jim omogočajo spoznavati posamezna obdobja naše zgodovine. Sedaj je razstavljenih nekaj nad sto eksponatov, vendar je samo dvajset takšnih, ki so bili razstavljeni že prej, vsi ostali pa so zdaj prvič razstavljeni. Če odštejemo te, ostane v depojih še okoli 8000 manjših eksponatov, čeprav mednje sodi tudi 3000 listov stare grafike. DRAGO MEDVED

D. M. Del ene izmed obnovljenih sob v prvem nadstropju Stare grofije.

Kulturne diagonale: Laško (2)

Jurklošter, Picasso in svinčnik

V prejšnjem mesecu je Muzejska zbirka v Laškem pripravila izredno zanimivo razstavo otroških likovnih del pod naslovom »Mladi likovni ustvarjalci«. Razstavljeni so grafike, risbe in plastike. Razstava je bila sestavljena iz dveh delov. Videli smo likovne stvaritve učencev šestih šol Laško, Planina pri Sevnici, Radeče, Jurklošter, Slovenske toplice in Slivnica pri Šentjurju), ki so jih učenci naredili v slikarski koloniji v Jurkloštru. Drugi del razstave pa so sestavljala dela učencev osnovne šole »Primož Trubar« in Posebne šole iz Laškega.

Slikarska kolonija v Jurkloštru. Bil je lep majski dan, ko so se zjutraj odpravili v pozabljeni, a slikoviti Jurklošter. Osemnajst učencev šestih šol iz različnih krajev. Ogledali so si in izbrali motive, ki jih prenesli s svinčnikom, ogljem in tušem na bel papir. Predaljo so se popolnoma svobodnemu ustvarjanju. Ni jih utegnjava, naključno šolska zgradba, ampak so pozabili na ustaljene norme risanja. Starodavne murine nekdanjega kartuzijanskega samostana so se razvijale z razvejanim in obsevnim gričevjem v neposredni bližini kraja. Arhitektura preteklosti in sedanji svet se sta v mladih opazljivih vzbudili najrazličnejše asociacije. Celo toliko, da so naredili občuten odstop od strogega realističnega pojmovanja podob pokrajine in so sami pridajali »brazh« k likovnim delom, na katera so danes zelo pomorni.

MARJAN SALOBIR, 7. b razred, doma iz Marjagradca: »Letos nisem bil v koloniji. Rad pa rišem in mi to precej pomeni. Najraje rišem naravo in živali. Ljudi

Jože Majcen

ne toliko, ker jih vsak dan vidim na ulici. Žival pa redkokdaj vidim, sploh kakšno gozdno ali divjo. Potem jo želim narisati. Rišem jih realistično, kot jih vidim. Tako jih tudi dojamem, čeprav včasih sam kaj spremenim in po svoje narišem. Vedno se ne da tako narediti, kot človek vidi s svojim očesom. Najraje rišem s svinčnikom, z barvami pa ne delam rad. Ne vem, zakaj. Morda nisem tako dober z njimi. Najbolj sta mi všeč Picasso in Leonardo da Vinci. Katera slika? Od da Vincija mi je najbolj všeč Zadržna večerja. Zakaj? Zato, ker jo je narisal v posebni perspektivi. Ta slika mi je odprla pogled na neko posebno možnost slikanja. Tudi barve so mi všeč. Sploh pa cenim stare mojstre. Tudi zaradi tega, ker so bili največkrat malo znani in so bili samouki. Tudi barve so si sami izdelovali in veliko truda so vložili v nastanek slike. Od slovenskih slikarjev mi je najbolj všeč Jakac, njegovi portreti

Nada Bezgovšek

in pokrajina. Zelo pa mi je všeč tudi Hinko Smrekar, posebno njegove karikature (smrt). Želim si, da bi prihodnje leto sodeloval v koloniji. JOŽICA KRAJNC, 8. a razred, doma iz Laškega: »Letos sem bila v slikarski koloniji. Zelo sem bila vesela, ko sem resnično lahko svobodno risala. Pri takšnem delu zelo pride do izraza tista teorija, ki se jo naučimo v šoli, potem pa jo skušamo uporabljati takole v naravi, ko delamo povsem neodvisno od nekaterih ustaljenih okoliščin (šola, risalnica, tabla). Tam sem se spoznala s številnimi sovrstniki, marsikaj smo se med seboj pogovorili o risanju. Delala sem s tušem, ker z njim rada »senčim«, dobim globino slike. Zbrala sem si kapelico, okoli katere je bilo polno trave in zelenja. Tako sem risala staro arhitekturo (ki je zelo hvalna za tehniko z tušem) pa tudi neposredne dele narave (trava, zelenje, okolica

Marjan Salobir

sploh). Barve je pa treba mešati, bolj moraš poznati to delo, če hočeš, da kaj uspe. Letos bom končala osemletko in grem na ekonomsko šolo. Tam ni risanja, pa bom delala doma v svoje zadovoljstvo. Na ekonomsko grem pa zaradi tega, ker bi rada prišla čimprej v službo. Če je razlika med matematiko in risanjem? V bistvu nobene. Pri obeh predmetih mora nekaj »skupaj štumatit!« JOŽE MAJČEN, likovni pedagog na osnovni šoli »Primož Trubar« v Laškem: »S slikarsko kolonijo v Jurkloštru smo začeli lani, tako da je bila letos že drugič. Poobudnik zanjo je bil akademski slikar Goce Kalajdziski, ki sam poučuje likovni pouk na Planini pri Sevnici. Ob splošni podpori občinske Zveze društva prijateljev mladine, krajevne skupnosti v Jurkloštru, smo lahko pripravili to kolonijo. Namen te kolonije pa je v tem, da že malce pozabljen kraj, kot je Jurklošter otroci še bolje

Jožica Kranjc

spoznajo in ga preko svojih likovnih del predstavijo širši javnosti. To nam je uspelo na razstavi v Muzejski zbirki v Laškem. Najboljši so prejeli tudi nagrade, sicer pa je bil izbor dobrih likov, nihov že prej narejen. Otroci so s tem veliko pridobili, največ pa s praktične strani slikanja v naravi. Drugi del razstave v Muzejski zbirki smo namenili tudi otrokom Posebne šole v Laškem, namenjena pa je bila predvsem aktivni likovni pedagogov južne celjske regije. Z deli (grafike, plastike, risbe) smo hoteli razbiti tisto ustaljeno mnenje med ljudmi o manjvrednosti dela otrok Posebne šole. Ravno na likovnem področju so otroci Posebne šole zelo aktivni, dobri in mestoma celo prekašajo svoje vrstnike v drugih šolah. Ze občutek, da razstavlja z njimi v istem prostoru in v istem času, velja več, kot si mislimo.« DRAGO MEDVED

Ce ne bi bil trdno vzdian v steber, bi ukradli tudi grb. Poizkušali so že...

O šmarskih kulturno zgodovinskih spomenikih je bil že dostikrat govor. Nema lokrat smo tudi že zapisali, da ima domala vsaka cerkva, vsak kamen v teh gričih v sebi nekaj pomembnega, starega, da se v njih skriva velika ali majhna zgodba, spletena v stoletjih. Vse to prepleta Kozjansko, Obsotelje in Šmarsko kot lovorov venec zgodovine, odraz nekdanje ustvarjalnosti, mogočnosti in pridnosti slovenskega človeka. In vendar prenekateri teh spomenikov propada in človeka zapeče, strmečega nad vsem tem, ko spozna, da z njimi vred propada kultura našega človeka, rodov pred nami. Klic rešitve se vselej zaustavi ob eni sami besedi: DENAR. Takrat je konec vseh misli, želje po ohranitvi pa neumorno klijejo v ljudeh, ki s temi spomeniki žive.

Ničkolikokrat sem že stal pod strmimi zidovi marsikaterega gradu, toda sedaj, v tem trenutku, mislim le na enega, na odsrečnega. Včasih sem obstal, tih in miren, pod njim in prisluhnil gozdomom, Bohorju, razvalinam, kjer gospodarita dež in sneg in spreletelo me je, ko sem slišal otožno in skrivnostno cviljenje grajskih oken in loputanje razbitih vrat. Nič boljše ni z njegovim drugom, gradom, ki se dviga nad trgov Podčetrtek. Ta se lahko ponasa za razliko od svojega podsredčkega sotrpina s tem, da ima nad sabo kolikortoliko dobro streho, ki ga bo varovala pred propadom vsaj še sto let.

Kjer tišina šepeta, bi lahko rekli prečudoviti pokrajini okoli obeh gradov. Cemu propad, se vprašamo, ko se zastrmimo proti ostrešju. Milijoni? Da, a kje jih dobijo. Edini, ki se še zveni za podsredčki grad, je čas in Ernest Suihč, gozdni delavec.

Ernest je edina živa duša, ki še vztraja zraven podsredčkega gradu. Odkar je prišel na to strmo pobočje, ki se kakor eno zraščica z vnožjem Bohorja, sta z gradom neločljiva prijatelja. Vsak dan se zazre v njegove mogočne zidove in vsak dan ga zaboli njegovo nenehno propadanje. Nemočen zre v zidove in premišljuje, le zakaj mora biti tako. V njem raste spoznanje, da ni prav to, da se nekaj, kar je bilo zgrajeno z natanko določenim namenom in ki predstavlja zgodovino in del naše ustvarjalnosti, ruši, da jemlje zidove vrag.

Vse to Ernest ve in le čaka ter skomigne z rameni ob pogledu na propadanje davnine.

MATI BOŽJA SE JE ODPELJALA Z AVTOMOBILOM

Naj si bo ta zapis še tako romantičen, morda celo trpek in boleč, ne morem mimo zavesti, da je resnica še trpkjša in kar je najbolj boleče, natanko takšna. Mnogim se grad smili in brez njega bi danes težko bili Suihčevi trije: Ernest, žena in hčerkica Emica, ki je zrastle takorekoč na njegovih zidovih in poslušala prve pravljice o njem. Danes hodi Emica v šolo v Kozje in vsak dan prekobali pol ure do trga Podsrede, kjer jo pobere šolski avtobus. Zdaj so prišle počitnice in Emica bo lahko nemoteno plezala po grajskih sobanah. Plezala? Mar se po sobanah pleza? Natanko tako. Strop v nekaterih sobah je že zgrmel v pritličje...

1953. leta sta Ernest in njegova žena prišla iz Prekmurja. Za kruhom pa tudi zaradi tega, ker se niso »štimali« z očimom. Ernest je prišel v Brežice in se zaposlil na Gozdnem gospodarstvu. Kmalu ga je pot pripeljala v Podsredo, na grad. Kmalu po tistem so na grad prišli filmarji iz Ljubljane. Od Triglav filma so bili...

»Takrat,« pravi Ernest, »je iz grajske kapele zmanjkal kip ma-

tere božje. Saj ne krivim filmarjev, vem le to, da je odšel z velikim, lepim avtom. Lepo to ni bilo, pa naj je bil kdorkoli.«

Ko je 1953. leta prišel Ernest na grad, je bila grajska kapela še takšna kot pred mnogimi leti. Kmalu se je začela prazniti. Začel se je veliki in umazani lov

na starine. Ernest ni zaslutil vrednosti tega in zato je nemočno opazoval zločinsko početje. Nič se ni dalo ukreniti, grad je bil odprt in dostopen vsakomur, ki je zablodil med njegove zidove. Tudi tistim z nečistimi nameni.

»Kmalu je kapela ostala prazna,« se spominja Ernest. »Nosili

so kos za kosom, potem pa so se spravili še na druge dele gradu. Ruvali so kamne, trgali jih iz zidov, vse, ki so po njihovem kaj pomenili. Pomislite, še grb, ki je vzdian pred stopniščem, so hoteli izruvati. Prevelik je bil in pretežak, zato še danes stoji tam, kamor so ga vzdiali. Dolgo pa ne bo varen, tukaj že ne...«

Odnesli so tudi zmajevo glavo, železna je bila in Ernest niti ne ve, če je bila sploh kaj vredna. »Je že bila, če so šli z njo,« pripominja.

Ce bi vedel, pravi danes, koliko so vredne te stvari, bi zarobantil nad čudnimi obiskovalci podsredčkega gradu.

»Takrat bi morali vse skupaj znositi domov in paziti,« se je priključila pogovoru Ernestova žena.

AVTOMOBILI SO VOZILI

Tako pa so vozili avtomobili in vsakokrat je nekaj zmanjkalo. Z njimi so odšli svetniki, mati božja in še marsikaj. Ernest vsega tudi opazil ni — vsak dan ni mogel biti v gradu. Ko so ukradli zadnjega svetnika, je Ernest imel še kravo...

Danes se Ernest sprašuje, kako je bilo mogoče, če so te stvari res bile toliko vredne. Čisto resno postavlja vprašanje, ali res ni bilo toliko denarja, da bi vsaj vrata naredili v grad in

zaščitili, kar se je takrat zaščititi še dalo.

»Da bi stalo ogromno denarja, to razumem. Da pa ne bi mogli dati v grad vrata, pa res ni tak strošek.« Tako razglablja še kar naprej Ernest. Vedno in ne le ob mojem obisku — nekako mu ne gre iz glave.

Podsredčki grad je izropan, podčetrčki tudi. Zadnji ima vsaj streho, ki ga varuje pred nadaljnjim propadom. Grad Podsreda drvi z naglimi koraki v propad, letos pa pravijo, da ga bodo le prekrili. Da bi le... Včasih so rekli, da to ni naša kultura, da so gradovi zapuščina naroda, ki nam je tuj, Nemcev. Pozabljamo pa, da so ti gradovi del nas, da je v njih ustvarjanje nekega naroda, ki si je pridobljeno kulturo prikrojil zase. Končno so v tej kulturi napori naših ljudi, sled mogočnega umetniškega ustvarjanja, ki je stoletja z močnimi valovi preplavljalo celo Evropo.

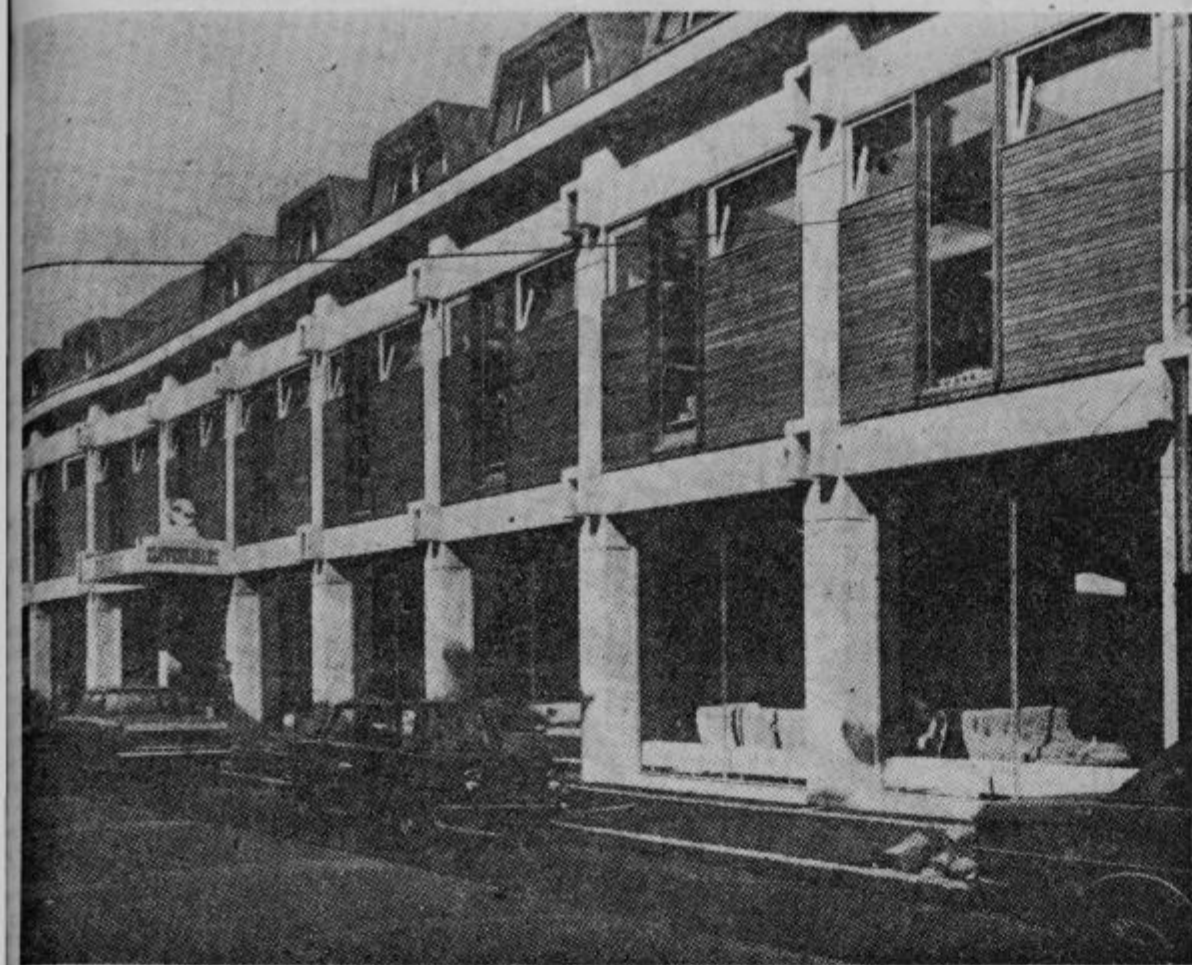
Vse to Ernest sicer ne ve, marsikaj pa ve. Tudi žena včasih premišljuje o tem, mala Ema pa le o graščakih. Kdo ve, morda je kdaj zaspala z mislijo na grajsko gospodično, ki ji je bilo čisto drugače kot njej. Tako morda premišljuje in sanja v hišici ob podsredčkem gradu, kjer so snemali Samorastnike in na veliko kradli kipe in podobne. Vse zaradi tega, ker ni bilo denarja, da bi zaklenili grad...

MILENKO STRASEK

Ernest Suihč z nezaupanjem gleda v prihodnost njegovega gradu...

DOM POHIŠTVA CELJE

DAJE KUPCEM POHIŠTVA

DO 20% POPUSTA

ZA NEKATERE IZDELKE

OBIŠČITE NAJVEČJI RAZSTAVNI PROSTOR
POHIŠTVA V CELJU – DOM POHIŠTVA,
ZIDANŠKOVA ULICA 10

Nudimo vam bogato izbiro pohištva in ugodne
kreditne pogoje:

- 15.000 DIN KREDITA
- 3 ODSOTKE POPUSTA PRI PLAČILU Z DEVIZAMI
- BREZPLAČNA DOSTAVA DO 30 KM
- BREZPLAČEN STROKOVNI NASVET ARHITEKTA
- PO ŽELJI TUDI MONTAŽA NA DOMU

SLOVENIJALES

„VELIKA POLOMIJA“

Preteklo nedeljo je bil v Smartnem ob Paki zares velik spektakel, ki je spravil pokonci staro in mlado, saj je šlo za nogometni obračun med domačim moštvom in nogometaši velenjskega Rudarja. Ker je Rudar tekmo izgubil (2:0) so domiselni Smarčani velik reklamni pano, na katerem je

bilo vabilo za igro »Velika polomija«, napisu dodali še besedilo »za Velenje« in pano postavili na peron železniške postaje v Smartnem. To je pri potnikih savinjskega vlaka vzbudilo precej smeha na račun domiselnih Smarčanov.

V. KOJC

Kmetijski kombinat HMEZAD

razpisuje po določenih statuta in na osnovi sklepa odbora za poslovne zadeve prosto delovno mesto

1. »Pomočnika glavnega direktorja«

za kmetijsko področje

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev imeti še visoko ali višjo šolo agronomske smeri, vsaj 8 let delovnih izkušenj pri vodenju kmetijskih obratov ter moralno politične kvalitete.

In

objavlja prosto delovno mesto

2. Računovodja skupnih služb

Za to pestro in odgovorno delo zahtevamo poleg splošnih pogojev višjo šolo ekonomske smeri in vsaj šest let delovnih izkušenj na računovodskih delovnih mestih.

Kandidati naj prijave z vsemi dokazili pošljejo kadrovske službi 15 dni po objavi razpisa.

FERRALIT

ŽALEC, Šlandrov trg 22

sprejme v uk

UČENCE v gospodarstvu (vajence)

za izučitev v naslednjih poklicih:

I. za poklice ozkega profila:

15 STROJNIH OBLIKOVALCEV

12 JEDRARJEV

3 TALILCE pri elektropeči

Za ta učna mesta se lahko prijavijo kandidati, ki so izpolnili šolsko obveznost in uspešno dokončali 6. ali 7. razred osnovne šole.

II. za poklice širokega profila:

4 ROCNE OBLIKOVALCE

8 KOVINOŠTRUGARJEV

8 STROJNIH KLJUČAVNICARJEV

2 OBRATNA ELEKTRIKARJA

Za ta učna mesta se lahko prijavijo kandidati, ki so uspešno dokončali 8 razredov osnovne šole.

Vse kandidate za uk vabimo, da se prijavijo pisмено ali ustno v splošno-kadrovske sektorju podjetja do 15. julija 1973.

Poskusi in zadovoljen boš kot tisoči
Jugoslovanov, ki ugotavljajo:

- prijetno zvečenje zaradi ameriške gumi baze
- osvežujoč in dolgotrajen okus

● sličice s

številko:

5, 15, 25,

35

nagrajujejo
brez žrebanja

Bazooka

zvečilno gumo kupite posamezno ali v tripaku

Bazooka

S KUPONOM **T** -NA IZLET V ŠVICO

Vsi, ki bodo od 25. 6. do 31. avgusta kupili blago na oddelkih moške, ženske in otroške konfekcije, perila, pletenin, metrskega blaga ter tekstilne galanterije v vrednosti najmanj 300.– din, prejmejo nagradni kupon. Žrebanje kuponov bo 4. septembra. 40 srečnih izžrebancev bo potovalo na prijeten izlet v Švico. vabi vas

VELEBLAGOVNICA **T**

Zdomci

DIVJACINA ZA GOLJUFE

Die 22-jährige jugoslawische Gastarbeiterin Ljubica Skeledar. Als illegale sollte sie abgeschoben werden.

Ljubica Skeledar bi morala biti poslana nazaj v domovino, ker je bila v Nemčiji ilegalno. Ker bi se morala ločiti od svojega fanta, ki dela v Kölnu, se je v zaporu obesila.

200.000 tujcev je v Zahodni Nemčiji, ki so prišli v to »ljubljenov« deželo po ilegalni, ali polilegalni poti. To stori jo navadno tako, da pridejo kot turisti, pridejo na obisk, potem pa ostanejo. Takšni, ki niso pripravljeni v Nemčijo na legalen način, v dogovoru z emigracijskimi oblastmi v njihovi domovini, so navadno žrtve goljufov, prevarantov, žrtve najbolj grobega izkoriščanja.

Odločitev nemške vlade, da v deželi ne bo trpela ilegalnih bivanj, še manj pa zaposlitev, naj bi naredila konec neredu, deloma pa tudi možnosti grupiranja pridaničev v kriminalnem podzemlju, ali političnem podzemlju, kot so na primer ustaško, četniško in podobna gibanja.

Vendar racije, ki jih uprizarja nemška policija, da bi se Nemčija rešila »ilegalcev«, imajo tudi žalostne in tragične posledice. Med temi »ilegalci« je po narodnosti največ Turkov, Marokancev, Spancev in Portugalcev. »Ilegalni« Jugoslovanci je vedno manj, a vendar so še vedno. Se vedno jih je na tisoče. Takšni, ki jim je poteklo oblastno dovoljenje za bivanje, morajo v zapore in od tam v zbirna taborišča, kjer čakajo tako dolgo, da sestavijo transport, ki potuje v domovino.

Nekateri v svoji nepoučenosti zbežijo, kot na primer nek Portugalac, ki je tri tedne begal po samotnih poteh, jedel korenice in spal po barakah in senikih. Tam ga je našel nek kmet, pa je Portugalac pozneje v bolnišnici umrl. Vzrok sestradanost in pljučnica.

Med nesrečniki te vrste je tudi 22-letna Ljubica Skeledar, ki se je v Kölnskem zaporu obesila, ker bi jo od

tu poslali v domovino, to pa bi zanjo pomenilo ločitev od zaročenca, ki je v Nemčiji.

Kot kaže, namera nemške vlade, da zavre pritek ilegalno zaposlenih in da se »ilegalcev« znebi, ne bo popustila. Delodajalci, ki zaposlijo »ilegalnega« tujca, so kaznovani s plačilom do 100.000 nemških mark in povračilom stroškov za vračanje teh ilegalnih delavcev v njihovo domovino.

Nagica smuk... v obleko

Femi Benussi je njeno umetniško ime. Je filmska zvezdica, ki je doslej igrala v štiridesetih filmih. Boj kot igrala, tako bi mogli reči, je razkazovala svoje čare. Zdaj pravi, da bo končala s svojo grešnostjo. Da ne bo več kazala svojih čarov tako radodarno, v obleko da bo smuknila in da bo začela igrati resne vloge. Punci seveda na misel ne pride, da bi pri 28 letih priznala, kako tvegano je še poslej biti naga zvezdica.

Zakaj jo uvrščamo med naše zanimivosti. Revija »Ogla« namreč zatrjuje, da je deklina Jugoslovanka in ji hkrati obeta kariero Sofije Loren osemdesetih let, torej tekočega desetletja.

In kaj pravi o svoji dosedanji slavi:

»Trebalo se je najprej sleči, da si bo pozneje moško služiti kruh običen«.

Koliko ljudi spraviti v avto? Rekord? Ne, to ni bilo v Ameriki, ampak pri nas, pod Donačko goro. Na cesti smo dohiteli sedem nadebudnih šolarjev, ki so se odpeljali po prašni cesti, nekateri kar bosopeti, proti domu. Naš tehnik Janez Klanjšek jih je naložil vse v svojega fiata in kljub temu, da nas je bilo v vozilu kar deset, smo se dobro peljali. No, na srečanje z milničnikom pa res nismo računali...

Foto: D. Medved

RUMEN TEROR

Vse je rumeno. Rumene so mini kikeljce nad stegni vseh kalibrov, rumene so bluze, jopice. Deklina, ki nima vsaj nekaj rumenega na sebi, je »paverska avša«.

Vse je rumeno.

Tudi sosedov novorojenček, ki ima veliko imen, je moderen. Kličejo ga za Srčka, Lulija, Mucco, Miško, Medeká in Kakija. No zakaj je že moderen? Kot Kaki. Največkrat se v pleničke pokaka rumeno.

Tomos v Kopru, odkar so imeli samoupravni puč, pošilja po ljubi domovini rumene spačke. V trgovinah vam kupljeno blago vtaknejo v rumene polivinilaste vrečke in sosedov Franček, ki so ga oni dan na veselici prebunkali, je danes vijoličasto barvo pludb tudi zamenjal za rumeno.

Vse je rumeno.

Tudi poštni nabiralniki, rumena so pražena jajčka, rumene omlete, rumeni pohani piščanci, rumena je »ORA«, rumena embalaža za kislavo vodo, rumeno, rumeno, rumeno. Celo zlatice ob potoku.

Pa mi oni dan ponudi prijatelj, vnet ribič je, zajetnega klena. Lepo rumeno zapečen je bil. Odpre ga, pa je bil tudi v votlini, kjer so bila čreva, rumen. Kot bi bil požrl rumenjak.

»Oprosti,« se opravičuje prijatelj, »ujel sam ga v ponedeljek, ko je bila Savinja od Cinkarne do Zidanega mosta rumena kot Rumena reka na Kitajskem.«

»Nehaj,« sem zavpil, »Ne govori mi o Kitajcih, ki so tudi rumeni, ki imajo rumeno reko, rumeno mrzlico.«

Pa še Kolumbovo jajce ima rumenjak... Rumena teror...

— ček

Ponedeljek dopoldne. Uradne ure v občinskih uradih kaj hitro minejo, ljudi pa je mnogo prišli so iz bližnje in daljnje okolice, da uredijo tisto s »papirji«. Če pa je v sprejemni pisarni premalo prostora, si pa takole pomagajo, kot si je naš možakar na posnetku, ki bil narejen v Laškem.

Foto: Drago Medved

MOŠKI VICI

VLJUDEN FOTOGRAF

— Fotografije, ki ste mi jih naredili, mi niso všeč. Tiste, ko ste me slikali pred desetimi leti, so bile veliko boljše.

— Mi je zelo žal, odgovori fotograf, to je zaradi tega, ker sem se med tem postaral za deset let.

V MOTELU

Sobarica odpre potujočemu paru sobo:

— Zeli gospod se kaj?
— Hvala, nič, glasi odgovor.

— In vaša soproga morda?, vtraja sobarica vljudno.

— Saj res. Kmalu bi bil pozabil. Prinesite mi dopisnico.